

HEILSU- OG INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Løgtingið

Mál: -/16/00141-40

Tygara skriv:

Viðgjørt:

Løgtingsmál nr. xx/2017: Uppskot til broyting í løgtingslóg um framleiðslu, flutning og veiting av ravmagni

Uppskot til Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um framleiðslu, flutning og veiting av ravmagni (elveitingarlógin) (Ymiskir elprísir)

§1

Í løgtingslóg nr. 59 frá 7. juni 2007 um framleiðslu, flutning og veiting av ravmagni, sum broytt við løgtingslóg nr. 104 frá 20. november 2007, § 10 í løgtingslóg nr. 18 frá 8. mai 2008 og løgtingslóg nr. 79 frá 7. juni 2012, verður í § 9, sum stk. 6 sett:

“Stk. 6. Landsstýrismaðurin verður heimilaður at góðkenna, at SEV kann áseta serligan prís fyri elnýtlu til góðkendar hitapumpur og til elbilar.

- 1) Munurin millum serliga prísir eftir stk. 6 upp til hægsta prís fyri kWt eftir prískránni hjá SEV kann í mesta lagi vera 0,40 kr. umframt meirvirðisgjald.
- 2) Serligi prísurin eftir stk. 6 kann verða givin fyri nýtlu alt døgnið og fyri nýtlu part av døgnum.

§2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

Sum liður í arbeiðinum at røkka politiska málinum at flyta orkunýtsluna til varandi orkukeldur, verður við hesi lógarbroyting útvegað heimild til at góðkenna ymiskar elprísir fyri ymiskar kundabólkar.

Endamálið við lógarbroytingini er eitt av fleiri átøkum at stuðla undir umlegging av orkunýtlu til upphiting og ferðslu á landi frá olju til el.

Sitandi samgonga hevur sett sær fyri, at í minsta lagi helvtin av øllum sethúsum og bygningum í 2025 skulu hitast við grønnari orku, at allir almennir nýbygningar skulu hitast við grønnari orku og

HEILSU- OG INNLENDIS MÁLARÁÐIÐ

at ætlan skal gerast fyrri orkusparing og -umlegging í eldri bygningum. Somuleiðis skal eggjast til orkunýtslu úr varandi orkukeldum í ferðslu á landi.

Tað eru um 18.000 oljufýr í Føroyum. Umleið 1.000 brúkarar fáa fjarhita og umleið 1.000 hús hava hitapumpu til jarðhita ella luft-til-vatn. Um helvtin av sethúsum og bygningum skulu hava skift frá olju, skulu sostatt um 7.000 húsarhald leggja um til grønan hita fram til 2025.

Íløgan í grønar hitaskipanir er væl hægri enn í t.d. oljufýringar, men harafturímóti er raksturin bíligari. Fyri at fáa framt skiftið frá olju til el, er neyðugt við átøkum. Løgtingið hevur í mai 2017 samtykt, at meirvirðisgjald kann endurrindast fyrri íløgu í hitapumpur og arbeiðsløn til uppseting og samtykt at frítaka elbilar fyrri mv. At tað soleiðis verður lættari at fáa sær el grundaða upphiting og el bilar, fer væntandi at fáa meira ferð á orkuskiptið. Fyri at eggja uppattur meira til skiftið, leggur hetta uppskotið upp til, at eisini raksturin av hitapumpum og elbilum verður bíligari.

Umleggingin til varandi orku má fara fram í tveimum sporum: Framleiðsla og nýtsla av el mugu økjast nøkulunda samstundis, har bæði sporini eru fyrirtreytir fyrri hvørjum øðrum. Her hóska upphiting og ferðsla sera væl til framleiðslumynstrið við varandi orku: Upphitingin við tað at størsti tørvurin er um veturin, tá ið eisini mesta framleiðslan av orku er úr vindi og vatni. Elbilarnir, tí teir kunnu løðast, tá mest av varandi orku er tøk – serliga um náttina.

Uppskotið leggur upp til, at serligur prísur, ið er lægri enn vanligi elprísurin, kann gevast fyrri nýtslu alt døgnið ella part av døgnum. Við atlit til tørvin hjá brúkarum og til framleiðsluviðurskipti hjá Sev, gevur hetta uppskotið móguleika til, at serligur prísur verður givin fyrri alla nýtslu til hitapumpur og fyrri løðing av elbilum um kvøldið og náttina.

Við tað, at hitapumpur og bilar eru nýggir kundabólkar, er grundarlag fyrri at prísseta hesar kundabólkar marginalt. Prísásetingin kann tí verða sett soleiðis saman, at hon er eggjandi fyrri at fáa fólk at leggja um, samstundis sum hon bæði er við til at leggja lunnar undir útbygging av varandi orkuframleiðsluni og gevur fíggarligt íkast til verandi virksemini.

Elprísurin hevur sjálvsagt bara ávirkan á rakstrarkostnaðin og ikki íløgukostnaðin. Sum nevnt, eru onnur átøk sett í verk at lækka íløgukostnaðin. Um einans raksturin av hitapumpum verður samanborin við raksturin av oljufýrum, er raksturin av hitapumpu við verandi prísnum góðar 3.200 kr. bíligari um árið við eini nýtslu, ið vanliga verður roknað sum nýtlan hjá einum miðal húsarhaldi, í einum húsum, sum ikki eru nýggj.

	kWt/litrar	Eindarprísur kr.	Árliga Kr.
Hitapumpa Oljufýr ¹⁾	8.000 kWt 3.000 l	1,825 kr/kWt 5,963 kr/l	14.600 17.889
Munur við verandi prísnum			3.289
Minni árligt gjald við prísdifferentiering			4.000
Munur við max. prísdifferentiering			7.289

¹⁾ Prísur sambært prísráðnum hjá Effo og Magn 28.08.2017

HEILSU- OG INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Í uppskotinum verður lagt upp til, at serligi elprísurin fyri kWt kann verða í mesta lagi 0,40 kr. + mvg, ella tilsamans 0,50 kr., lægri enn galdandi prísur. Við eini nýtslu á 8.000 kWt, verður sparingin í mesta lagi 4.000 kr., so raksturin av hitapumpum verður umleið 7.300 kr. lægri enn raksturin av oljufýri.

Elbilar hava ikki tørv á at løðast allan dagin, men kunnu setast at løða um náttina. Fyri elframleiðsluna hevur hetta tann fyrimun, at hon kann javnast betri yvir døgnið, so trýstið á skipanina verður minni um dagin og meira um náttina.

Við eini koyring á 15.000 kilometrar um árið, brúkar ein elbilur umleið 4.000 kWt, meðan ein bensinbilur brúkar umleið 1.000 litrar av bensini, um hann koyrir 15 km/l. Raksturin av einum elbili er tá umleið 2.000 kr. bíligari um árið í mun til ein bensinbil.

	kWt/litrar	Eindarprísur kr	Árliga kr.
Elbilur	4.000 kWt	1,825 kr/kWt	7.300
Bensinbilur ¹⁾²⁾	1.000 l	9,26 kr/l	9.260
Munur við verandi prísnum			1.960
Minni árligt gjald við prísdifferentiering			2.000
Munur við max. prísdifferentiering			3.960

¹⁾ 15 km/l

²⁾ Prísur sambært prísráðnum hjá ávikavist Effo og Magn 28.08.2017.

Verður serligi elprísurin 50 oyru/kWt lægri, verður raksturin av elbilinum 2.000 kr. lægri enn nú og umleið 4.000 kr. lægri enn raksturin av bensinbilinum.

Hoyring

[uppskotið verður sent til hoyringar]

Kapittul 2. Avleiðingar av uppskotinum

Fíggjarligar avleiðingar

Í lógaruppskotinum verður ikki lagt upp til nakra beinleiðis fíggjarliga avleiðingar, tí lógin sjálv setir ikki nakað tiltak í verk, sum hevur fíggjarligar avleiðingar.

Umsitingarligar avleiðingar

Uppskotið hevur ikki stórvegis umsitingarligar avleiðingar við sær annað enn, at SEV fær størri ráðarúm at áseta ymiskar prísir fyri ymiskar kundabólkar, og landsstýrismaðurin hevur góðkennandi myndugleika í mun til prísásetingina.

Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hevur ongar ítøkiligar vinnuligar avleiðingar.

Umhvørvisligar avleiðingar

Í lógaruppskotinum verður ikki lagt upp til beinleiðis umhvørvisligar avleiðingar, tí lógin sjálv setir ikki nakað tiltak í verk, sum ávirkar umhvørvið.

Upps kotið væntast at fara at hava jaliga ávirkan á umhvørvið so hvørt, sum varandi orkukeldurnar verða útbygdar og avloysa olju og aðrar jarðrunnar orkukeldur.

Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ongar beinleiðis avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ongar ítøkiligar avleiðingar við sær fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur

Upps kotið hevur ongar avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur, men stuðlar undir, at Føroyar skerja útlátið av veðurlagsgassum, sum vit eisini hava bundið okkum til at gera sambært altjóða veðurlagssáttmálanum, UNFCCC.

Millumtjóðasáttmálar á økinum

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar í mun til millumtjóða sáttmálar.

Sosialar avleiðingar

Upps kotið hevur ongar sosialar avleiðingar.

Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan enn landsstýrismannin ella til kommunur?

Lógaruppskotið leggur heimild til landsstýrismannin, at hann skal góðkenna serligar elprísir til hitapumpur og til elbilar. Elveitingarlógin ásetir sum er, at landsstýrismaðurin skal góðkenna prísstráanna hjá SEV. Hetta verður framhaldandi galdandi.

	Fyri landið/landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar/felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar/búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kap. 3 Serligar viðmerkingar

Til § 1

§ 9, stk. 6: Við hesi áseting fær landsstýrismaðurin heimild at góðkenna, at SEV kann áseta serligan prís fyri elnýtslu til góðkendar hitapumpur og til bilar, ið nýta el sum drívmeqi.

Tað er SEV, ið ger uppskot til elprísir, og landsstýrismaðurin er góðkenningarmyndugleiki.

Til nr. 1: Munurin millum prísir eftir stk. 6 upp til hægsta prís fyri kWt eftir prískránni hjá Sev má ikki vera størri enn 0,40 kr./kWt umframt meirvirðisgjald.

Markið á 0,40 kr./kWt er ásett við ymiskum atlitum. Prísurin skal verða áhugaverdur til at ávirka brúkararnar í samsvari við settu orkumálini. Hann skal tó ikki vera lægri enn, at hann eisini gevur eitt ískoyti til felagsútreiðslurnar at reka orkuskipanina umframt framleiðslukostnaðin.

Til nr. 2: Serligi prísurin eftir stk. 6 kann verða latin fyri nýtslu alt døgnið og fyri nýtslu part av døgnum.

Tað kann hugsast, at serligi prísurin verður latin fyri alt døgnið fyri nýtslu til upphiting, tá vit í Føroyum oftast hava brúk fyri upphiting alt døgnið. Elbilar hava ikki tørv á at verða løddir allan dagin, men kunnu løðast um kvøldið og um náttina. At nýtlan verður javnað yvir døgnið, er eisini til fyrimuns fyri orkuskipanina.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Heilsu- og innlendismálaráðið, xx. oktober 2017

Sirið Stenberg
landsstýrismaður

/Turid Arge

Fylgiskjøl:

- xxx